

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลองเพื่อศึกษาผลการใช้กิจกรรมแนะแนวในการเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 การวิจัยสามารถสรุปผลการทดลอง อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะได้ ดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

1. การทดสอบความแตกต่างระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4 รายวิชา คือ วิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองที่ใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และกลุ่มควบคุมที่ไม่ใช้กิจกรรมแนะแนว โดยใช้สถิติ Hotelling's Trace พบว่า ก่อนการทดลอง คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ทั้ง 7 โรงเรียน และภายหลังการทดลอง พบว่า คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 มีจำนวน 5 ใน 7 โรงเรียน

2. การเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4 รายวิชา คือ วิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ระหว่างกลุ่มทดลองที่ใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้ใช้กิจกรรมแนะแนว ภายหลังการทดลอง โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปร สรุปผลดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนภายหลังการทดลอง พบว่า โรงเรียนที่กลุ่มทดลองมีคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีจำนวน 6 โรงเรียน และมีเพียง 1 โรงเรียนที่คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4 รายวิชา คือ วิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ภายหลังการทดลอง พบว่า โรงเรียนที่กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้ง 4 รายวิชา

จำนวน 1 โรง และโรงเรียนที่พบว่ากลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ และวิชาภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 มีจำนวน 3 โรง และโรงเรียนที่พบว่ากลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีจำนวน 2 โรง ส่วนโรงเรียนที่พบว่าไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทั้ง 4 วิชา มีจำนวน 3 โรง

3. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของทุกโรงเรียนในของภาพรวมของนักเรียนกลุ่มทดลองอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ผลการทดลองเป็นรายโรงเรียน พบว่าหลังการทดลองแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองเพิ่มสูงขึ้นในทุกโรงเรียน และจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปรของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ 4 รายวิชา โดยแยกทดสอบตามกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวฯ พบว่า กลุ่มทดลองจำนวน 6 โรงเรียนที่เข้าร่วมการวิจัยมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ โรงเรียนจอมทอง โรงเรียนนวมินทราชูทิศ พายัพ โรงเรียนแม่แตง โรงเรียนหางดงรัฐราษฎร์อุปถัมภ์ โรงเรียนแม่อนวิทยาลัย และโรงเรียนบ้านหนองไคร้ และมีเพียง 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น แต่ไม่พบความแตกต่างระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม การทดลองครั้งนี้นักเรียนในกลุ่มทดลองเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวฯ ทั้งหมดจำนวน 16 ชุดโปรแกรม ซึ่งแต่ละโปรแกรมได้ออกแบบมาเพื่อมุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในตนเองทั้งทางด้านการเรียน การทำงาน และการดำรงชีวิตโดยทั่วไป การเรียนรู้โดยผ่านการทำกิจกรรมร่วมกัน ช่วยให้นักเรียนมองเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น มองเห็นคุณค่าและประโยชน์ของการเรียน ตลอดจนเกิดกำลังใจที่จะต่อสู้กับความยากลำบากทั้งหลายในการเรียนและการทำงานจนนำไปสู่ความสำเร็จของการเรียนตามที่ตนเองปรารถนา ดังคำกล่าวที่ว่า การเรียนรู้ทำให้คนบรรลุถึงความต้องการของตนเอง มากกว่าการได้รับจากคนอื่นหรือสิ่งอื่น ๆ (McClelland, 1965 อ้างอิงจาก หลุยส์ จำปาเทศ, 2535) และ เมอร์เรย์ (Murray, 1938 อ้างอิงจาก สุวลี ศิวะแพทย์, 2549)

กิจกรรมแนะแนวสามารถสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน อันเป็นผลมาจากการที่นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมภายใต้บริบทของความไว้วางใจ และการเอาใจใส่ช่วยเหลือกันด้านการเรียนรู้ การสนับสนุน และให้กำลังใจซึ่งกันและกันทั้งจากผู้ฝึกและจากกลุ่ม ทำให้นักเรียนรู้สึกอยากเรียนรู้ และอยากพัฒนาตนเองมากยิ่งขึ้น ดังที่ อาจารย์วิภา เกตุเทพา กล่าวไว้ว่า

“วิชากิจกรรมแนะแนวไม่ใช้การสอน กิจกรรมแนะแนวจะไม่เน้นการสอน แต่จะเน้นการให้สาระความรู้ผ่านกระบวนการจัดกิจกรรมที่ได้ก็จะได้เรียนรู้แล้วเกิดความเข้าใจด้วยตัวเอง อันดับแรกคือเราต้องเข้าใจผู้เรียน.. สำหรับครูแนะแนวนั้น เด็กทุกคนก็คือเด็ก เราจะไม่แบ่งแยกว่านี่เด็กเรียนเก่ง เด็กเรียนอ่อน นี่เด็กจน เด็กรวย แต่เราจะเข้าไปในห้องด้วยความรู้สึกว่าคุณทุกคนจะได้รับการพัฒนาโดยเท่าเทียมกัน” (วิภา เกตุเทพา, 2555)

จากคำกล่าวข้างต้น แสดงถึงการให้ความสำคัญกับเด็กนักเรียนทุกคน โดยไม่มีข้อแม้เพื่อให้ได้รับรู้ถึงความสำคัญของตนเอง ในการฝึกกิจกรรมแนะแนวแต่ละโปรแกรมนั้น ผู้ฝึกที่เป็นครูแนะแนววิชาชีพ ได้สร้างความรู้สึที่ดีและเป็นกันเองกับนักเรียนอย่างทั่วถึง นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวฯ เป็นกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและขาดแรงจูงใจในการเรียน พฤติกรรมในชั้นเรียนโดยปกติของเด็กกลุ่มนี้มักไม่ค่อยสนใจการเรียน หรือการทำงานที่ครูมอบหมาย แม้กระทั่งทำในสิ่งที่ตรงกันข้าม ดังนั้นพวกเขาจึงไม่เป็นที่สนใจของเพื่อนหรือครูในโรงเรียน และมักถูกละเลยจากเพื่อน ๆ หรือครูอยู่เสมอ นอกจากนี้เด็กนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมักจะขาดความสนใจในตนเองด้วย ดังที่นายแพทย์ประทีป ลิขิตเลอสรวง กล่าวไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำนั้นทำให้เด็กเกิดอารมณ์เศร้า ไม่มีความสุข ขาดความเชื่อมั่น ขาดความนับถือตนเอง รู้สึกว่าตนเองทำอะไรก็ไม่ได้ และในที่สุดจะขาดแรงจูงใจไม่อยากจะเรียนรู้อะไร (ประทีป ลิขิตเลอสรวง, 2545) การจัดกิจกรรมแนะแนวมีลักษณะที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าสิ่งต่าง ๆ ตามความถนัดและความสนใจของตนเอง โดยไม่ได้มีการบังคับให้นักเรียนต้องทำตามกฎข้อบังคับหรือตามความต้องการของครูผู้สอน สำหรับกิจกรรมแนะแนวทั้ง 16 ชุดโปรแกรม ครูผู้ฝึกได้ใช้วิธีการจูงใจให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมด้วยความเต็มใจมากกว่าการออกคำสั่งให้นักเรียนทำ จึงทำให้นักเรียนรู้สึกผ่อนคลาย เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง และตั้งใจปฏิบัติกิจกรรม ในแต่ละกิจกรรมย่อยของแต่ละโปรแกรมการฝึก ครูผู้ฝึกมุ่งเป้าให้นักเรียนได้ประสบความสำเร็จจากการปฏิบัติงาน ดังนั้นจึงเป็นการสร้างความมั่นใจในตัวเองให้กับนักเรียนมากยิ่งขึ้น นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นหรือเกิดแรงขับภายในที่จะได้ชัยชนะหรือทำได้ดียิ่งขึ้นในกิจกรรมผู้ฝึกให้ทำ McClelland (1953) เชื่อว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า เป็นแรงขับภายในบุคคลที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จคล่องตามเป้าหมายหรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับเชียน วันทนิยตระกูล (2553) ที่กล่าวว่าบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะเป็นคนที่มีความทะเยอทะยาน มีความอดทน มีเป้าหมายและความหวังที่จะประสบความสำเร็จ และพยายามที่จะปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ของตนเองให้ดีอยู่เสมอ ซึ่งเห็นได้จากรายงานผลการประเมินการเรียนรู้ภายหลังการจัดกิจกรรมแต่ละชุดกิจกรรม เช่น ผู้ฝึกจากโรงเรียนแม่อนวิทยาลัย โรงเรียนสาธิต

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และโรงเรียนบ้านหนองไคร้ พบว่านักเรียนประเมินผลหลังการฝึกกิจกรรม
แนะแนว 16 ชุดโปรแกรมไว้ในระดับมากที่สุดซึ่งแสดงให้เห็นถึงความรู้ ความเข้าใจ รวมทั้งแรงจูงใจ
จากการปฏิบัติกิจกรรมอยู่ในระดับสูง ซึ่งกิจกรรมย่อยในแต่ละชุดโปรแกรมที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
ผู้วิจัยได้เลือกสรรเนื้อหาสาระของกิจกรรม ตัวอย่างงาน ภาพประกอบ คลิปวิดีโอ และกิจกรรมเกม
ต่าง ๆ ที่ทันสมัย ทำทลายความสามารถ และเหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน มาเพื่อให้
นักเรียนได้เลือกปฏิบัติหรือเล่น เช่น กิจกรรมสติกเกอร์ในภาพไว้นิล (โปรแกรมที่ 2) คลิปลิงก์มายา
กล (โปรแกรมที่ 4) คลิปหนอนน้อยกับนักเดินทาง (โปรแกรมที่ 5) คลิปคนสู้ชีวิต (โปรแกรมที่ 6) เกม
ทำให้สำเร็จ (โปรแกรมที่ 13) เกมเพื่อเล่น เล่นเพื่อเรียน (โปรแกรมที่ 15) และการศึกษานอกสถานที่
(โปรแกรมที่ 16) กิจกรรมย่อยเหล่านี้ล้วนทำให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างสนุกสนานเพลิดเพลิน จึง
สามารถเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

ผลการใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนในครั้งนี้สอดคล้องกับ
การวิจัยของ ชิดาพันธุ์ มูลผล (2552) ที่ศึกษาการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามทฤษฎีของ
แมคเคลแลนด์เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัย
พบว่า นักเรียนที่เรียนรู้โดยการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า
ก่อนการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ
ฉัตรสุดา หาญประกอบสุข (2541), ดาระณี พัฒนศักดิ์ภิญโญ (2533), ชุมพร บุญน้อม (2538),
อลิสสา กุระมะสุวรรณ (2552) และ กาญจนา ไทยลำภู วัลภา สบายยิ่ง และนิรนาท แสนสา (2555)
โดยที่งานวิจัยเหล่านี้ได้ศึกษากับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เกี่ยวกับการใช้กิจกรรมแนะแนว
ที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งพบว่ากิจกรรมแนะแนวสามารถทำให้นักเรียนมีระดับ
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และ/หรือ กลุ่มทดลองมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
สูงกว่ากลุ่มควบคุม นอกจากนี้ยังพบว่าการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยที่ใช้ตัวแปรอื่นที่เกี่ยวข้อง
กับกิจกรรมแนะแนว เช่น ศิริรัตน์ แสนยากุล (2546) ศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว
โดยกิจกรรมกลุ่ม เพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพระแม่มาริ-
สาธูประดิษฐ์ และนัยนา ไชยศิริรินทร์ (2551) การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนโดย
ใช้กิจกรรมกลุ่มของนักเรียนโรงเรียนเชียงคาน ซึ่งผลการศึกษาทั้งสองเรื่องนี้ พบในทำนองเดียวกันว่า
ภายหลังการทดลองนักเรียนที่ได้รับกิจกรรมกลุ่มมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนการทดลอง จะเห็น
ได้ว่ากิจกรรมกลุ่มซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมแนะแนวสามารถเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนได้

ผลการวิจัยครั้งนี้ ไม่พบความแตกต่างของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนภายหลัง
การทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมของในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
เมื่อพิจารณาดูคะแนนเฉลี่ยของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลัง
การทดลองจะเห็นว่าแตกต่างกันไม่มากนัก โดยทั่วไปแล้วโรงเรียนสาธิตเป็นโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้น
ภายใต้การดูแลของคณะศึกษาศาสตร์หรือคณะครุศาสตร์ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เพื่อให้เป็น

สถานฝึกปฏิบัติการทางการศึกษาและเป็นสถานที่ฝึกการปฏิบัติงานของคณะศึกษาศาสตร์หรือคณะครุศาสตร์ก่อนที่นิสิตนักศึกษาจะสำเร็จการศึกษา ในปัจจุบันเป็นที่นิยมของพ่อแม่ผู้ปกครองมากที่จะนำลูกเข้าไปเรียนในโรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัย จะเห็นได้จากโรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง เช่น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ การคัดเลือกเข้าเรียนในโรงเรียนจะแข่งขันกันสูงมาก นักเรียนที่สามารถเข้าเรียนได้ส่วนมากเป็นผู้ที่มีความพร้อมมากทางด้านวิชาการ หรือมีความเก่งทางด้าน การเรียน นักเรียนเหล่านี้มีลักษณะค่อนข้างเป็นผู้ที่มีความสนใจเรียน และมีความกระตือรือร้นในการเรียนสูง หรือกล่าวได้ว่า มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนนั่นเอง ซึ่งสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากความคาดหวังของผู้ปกครอง และจากความคาดหวังของนักเรียนเอง นักเรียนทั้งในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จึงน่าที่จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน ถึงแม้ว่านักเรียนจะได้รับโปรแกรมเสริมหรือไม่ก็ตาม ผลการค้นพบนี้ขัดแย้งกับชิตาพันธุ์ มุลผล (2552) ที่พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ที่เรียนรู้โดยการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ในขณะที่สอดคล้องกับการวิจัยของ เอมอร ดีมาก (2540) ที่พบว่า ก่อนและหลังการทดลองนักเรียนในกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน และหลังการทดลองนักเรียนในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ 4 รายวิชา คือ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความหลากหลาย โรงเรียนที่พบว่ามีมีความแตกต่างระหว่างกลุ่มทั้ง 4 รายวิชา มีเพียงโรงเรียนเดียว คือโรงเรียนจอมทอง โรงเรียนที่พบว่ามีมีความแตกต่างของวิชาวิทยาศาสตร์และภาษาไทยมี 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนจอมทอง โรงเรียนนวมินทราชูทิศ พายัพ และโรงเรียนแม่อนวิทยาลัย และโรงเรียนที่พบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม 1 รายวิชา คือวิชาภาษาอังกฤษมี 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนจอมทอง และโรงเรียนแม่แตง ในจำนวนโรงเรียนทั้งหมด มี 3 โรงเรียนที่ไม่พบความแตกต่างทั้ง 4 รายวิชา คือโรงเรียนหางดงรัฐ-ราษฎร์อุปถัมภ์ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และ โรงเรียนบ้านหนองไคร้ รายงานการวิจัยเกี่ยวกับการใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้กับรายวิชาสามัญ เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย หรือภาษาอังกฤษ ยังไม่ปรากฏชัดเจน ในงานวิจัยที่ใช้กิจกรรมแนะแนวที่พบส่วนมากใช้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอื่น ๆ ของผู้เรียนมากกว่าที่จะใช้เพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้นว่า พัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (กาญจนา สุพรรณคง, 2550) พัฒนาความเชื่อมั่น (เยาวรักษ์ ปวงคำคง, 2549) และ พัฒนาทักษะชีวิต (ลินดา พัฒนพงษ์, 2557) การใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มักเป็นการทดสอบผลการเรียนรู้ในเนื้อหาที่ใช้ในกิจกรรมแนะแนวนั่นเอง เช่น ผลสัมฤทธิ์ด้านการศึกษาและอาชีพ (นฤมล เปี่ยมปัญญา, 2556;

ลัดดาวัลย์ คมใส, 2552) ความแตกต่างระหว่างกลุ่มจึงน่าจะได้รับอิทธิพลจากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยที่แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่เพิ่มขึ้นอาจเป็นตัวกระตุ้นให้ทำให้นักเรียนมีความตั้งใจเรียนเพิ่มขึ้นด้วย (McClelland, 1961) และเป็นแรงผลักดันให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาต่าง ๆ สูงขึ้น ซึ่งรายงานการวิจัยหลายชิ้นชี้ให้เห็นอิทธิพลของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ไม่ว่าทั้งทางตรง (Hughes & Karp, 2004; Ricarda Steinmayr & Birgit Spinath, 2009; Oriahi Christiana, 2009; ดวงกมล คงเมือง, 2532) และทางอ้อม (สุทธกษ์ ดีโนนโพธิ์, 2554)

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่านักเรียนทุกโรงเรียนมีความพึงพอใจการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวฯ ในระดับปานกลางถึงมากที่สุด โดยมีระดับความพึงพอใจการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวฯ ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก และมีเพียง 1 โรงเรียนเท่านั้นที่พบว่าระดับความพึงพอใจในกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง คือ โรงเรียนแม่แตง ระดับความพึงพอใจของนักเรียนสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของกิจกรรมแนะแนวในการกระตุ้นความสนใจของนักเรียนได้เป็นอย่างดี กิจกรรมแนะแนว สร้างขึ้นภายในปรัชญาการแนะแนว (นิรนาท แสนสา, 2557) ที่คำนึงถึงคุณค่า ศักดิ์ศรี และความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน และการแนะแนวส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจของแต่ละคน และในบรรยากาศที่สร้างสรรค์ กิจกรรมแนะแนวจึงไม่ก่อให้เกิดความตึงเครียด หรือความกดดันให้แก่ นักเรียนแต่อย่างใด ในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เน้นบทบาทของครูแนะแนวในการสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนให้แก่ นักเรียน ด้วยบรรยากาศของการยอมรับนับถือและความเป็นกันเองกับนักเรียนตลอดระยะเวลาของการฝึก จึงเป็นเหตุที่ทำให้ นักเรียนรู้สึกพึงพอใจกับการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวในแต่ละครั้ง ผลการศึกษาความพึงพอใจกิจกรรมแนะแนวนี้นี้สอดคล้องกับงานวิจัยหลายชิ้น เช่น นฤมล เปี่ยมปัญญา (2556) วรรณทนี กมลวินัสกุล (2553) และ สมิตรา นิลโมจน์ (2554) เป็นต้น

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปได้ว่า กิจกรรมแนะแนวช่วยเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และมีแนวโน้มที่จะทำให้นักเรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น โดยเฉพาะในวิชาวิทยาศาสตร์และภาษาไทย นอกจากนี้ นักเรียนแสดงให้เห็นถึงความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวในระดับมาก และมีความต้องการที่จะเข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1. การทดลองกับหลายโรงเรียนอาจมีขีดจำกัดด้านการควบคุมตัวแปรภายนอก เช่น สภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่แตกต่างกันของแต่ละโรงเรียน กิจกรรมภายในของแต่ละโรงเรียน ตลอดจนครูแนะแนวผู้นำการฝึก ซึ่งอาจส่งผลต่อตัวแปรตาม

2. การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ในวิชาสามัญ เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ครูควรเพิ่มเทคนิควิธีสอนเฉพาะในวิชาเหล่านี้เข้าไปด้วย ควบคู่ไปกับการสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนให้นักเรียน

3. แนวคิดของการใช้แรงจูงใจทางการเรียน ควรนำเสนอควบคู่ไปกับการสร้างความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนด้วย เพราะความรับผิดชอบทางการเรียนจะช่วยให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการเรียน และให้ความสนใจต่อการเรียนอย่างต่อเนื่อง

4. ครูและบุคลากรต่าง ๆ ในโรงเรียนควรให้ความสนใจ และการช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำให้มากขึ้น เพื่อให้พวกเขาประสบความสำเร็จในการเรียนหรือทำงานตามศักยภาพมากยิ่งขึ้น

5. โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนเรียนรู้ และสร้างความรู้เข้าใจเกี่ยวกับเกี่ยวกับการสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนในนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ และการใช้กิจกรรมแนะแนวในการพัฒนานักเรียน โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยในครั้งต่อไปควรเพิ่มตัวแปรที่ศึกษาควบคู่ไปกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่น ความรับผิดชอบ เป้าหมายในชีวิต และบุคลิกภาพของนักเรียน เป็นต้น

2. การวิจัยในครั้งต่อไปอาจใช้การวิจัยเชิงคุณภาพควบคู่ไปกับการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาถึงพัฒนาการของผู้เรียน ปัญหา อุปสรรค และแรงจูงใจทางการเรียนของนักเรียน

3. การวิจัยครั้งต่อไปอาจศึกษาในเชิงวิเคราะห์องค์ประกอบ ของตัวแปรที่มีส่วนอธิบายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนในระดับชั้นต่าง ๆ เพื่อจะได้ทราบว่ามียุทธศาสตร์ประกอบสำคัญอะไรบ้างที่มีอิทธิพลต่อการสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

4. การวิจัยในครั้งต่อไปอาจศึกษาในเชิงวิจัยเปรียบเทียบการเกิดขึ้น และพัฒนาการของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระดับชั้นต่าง ๆ เพื่อให้เห็นถึงจุดเริ่มต้น และ/หรือจุดเปลี่ยนที่สำคัญของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนในนักเรียน

5. การวิจัยที่จะมีต่อไปอาจศึกษาในเชิงวิเคราะห์สาเหตุและความสัมพันธ์ ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการเรียนวิชาสามัญอื่น ๆ เช่น วิชาสังคมศึกษา วิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี วิชาภาษาจีน เป็นต้น

6. การวิจัยต่อไปอาจศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียน สำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถทางการเรียนในระดับที่แตกต่างกัน ตลอดจนรูปแบบของ

การจัดกิจกรรมแนะแนวที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ

